

Aktualne przepisy dotyczące Służby Amatorskiej (SA) – Krótkofalowców. Data: 21-08-2018

Informacje zebrał i opracował: Leszek Michura- SP9NSY

Aby zapobiec chaosowi w eterze na świecie, powołano Międzynarodową Unię Telekomunikacyjną- **ITU** (International Telecommunication Union).

To właśnie ta organizacja zarządza częstotliwościami radiowymi na kuli ziemskiej.

Wszystkie kraje ratyfikowały układ i działają w oparciu o **Regulamin Radiokomunikacyjny** opracowany przez **ITU**, zgodnie z Tablicą Przeznaczeń Częstotliwości.

Regulamin Radiokomunikacyjny (RR) ITU, daje Służbie Amatorskiej (SA), szczególne uprawnienia, jakich nie mają inne służby. Pewną dowolność w posługiwaniu się urządzeniami nie wymagającymi homologacji, oraz korzystania z bardzo wielu częstotliwości. Ustala jednakże pewne podstawowe zasady pracy dla Amatorskiej Służby Radiowej.

Dotyczą one m.in. pierwszeństwa wykorzystywania częstotliwości współużytkowanych, promieniowanych mocy, obostrzeń dotyczących zakłóceń, a także wiele przepisów użytkowych dla Amatorskiej Służby Satelitarnej.

Uchwały **ITU** są zawarte m.in. w Paragrafie 25 Rozdział VI, **Regulaminu Radiokomunikacyjnego**, pozostawiając jednak pewną dowolność Administracjom poszczególnych krajów.

Np. w: ust.25.1 § 1 **RR** napisano: „*Utrzymywanie łączności radiowej między stacjami amatorskimi w różnych krajach jest dozwolone, chyba że administracja jednego z tych krajów wyrazi sprzeciw wobec utrzymywania tego rodzaju łączności.*”

Ust. 25.2 &2 pkt 1 **RR** mówi: „*Transmisje między stacjami w różnych krajach powinny być ograniczone do komunikacji związanej z realizacją celów służby amatorskiej zgodnie z postanowieniami ust. 1.56 oraz do przekazywania uwag o charakterze osobistym.*”

Przytoczony wyżej ust. 1.56 mówi: „*Służba amatorska: służba radiokomunikacyjna mająca na celu samokształcenie, wzajemne komunikowanie się i badania techniczne prowadzone przez amatorów, tj. przez odpowiednio upoważnione osoby interesujące się techniką radiową wyłącznie z pobudek osobistych, a nie w celu zarobkowym.*”

Krótkie omówienie:

Jak można zauważyć , analizując treść powyższych punktów, nałożone w ustawach **ITU** ograniczenia dotyczące Radiostacji Amatorskich, mają przede wszystkim na celu ograniczenie możliwości potencjalnego przekazywania informacji niepożądanych z jednego kraju do drugiego, a jeżeli by takie nastąpiły, mają mieć jedynie charakter osobisty.

Wniosek pochodny:- Powyższe nie dotyczy łączności wewnątrz krajowych!

Jednak, jak wiadomo, fala radiowa nie zatrzymuje się na granicy państwa, wobec czego słusznym wydaje się zastosowanie treści przytoczonych ustaw **ITU**, do łączności krajowych także.

Jeszcze dwa ważne punkty z regulaminu ITU.

W ust.25.9 &5 pkt. 2 **RR** napisano: „W czasie transmisji stacje amatorskie powinny transmitować swój sygnał (podawać znak*) wywoławczy powtarzany w krótkich odstępach czasu.”

Zostało to doprecyzowane i uznaje się że określenie „w krótkich odstępach czasu”, oznacza nie rzadziej niż raz na 5 minut. Zaleca się jednak podawanie własnego znaku w czasie każdorazowej transmisji.

Natomiast ust. 25.9A § 5A, mówi o udziale Radioamatorów w łączności kryzysowej: „*Administracje (krajów*) zachęca się do podejmowania kroków niezbędnych do umożliwienia stacjom*

amatorskim odpowiedniego przygotowania się i zapewnienia gotowości do zaspokojenia zapotrzebowania komunikacyjnego na wypadek konieczności udzielenia pomocy w przypadku katastrof.”

(Z nieoficjalnych informacji wynika, że Ministrowie właściwych służb(polskich), mogą w razie wystąpienia szczególnych zagrożeń, powołać Służbę Amatorską w służbie krajowi*).*

Uchwały **ITU** mają moc sprawczą. (o ile mają formę nakazu*)

Regulamin Radiokomunikacyjny **ITU**, nie precyzuje zasad pracy Służby Amatorskiej w sposób szczegółowy a jedynie ogólny. Dlatego Międzynarodowa Unia Radioamatorska– **IARU** (International Amateur Radio Union). powstała w 1925 roku, opracowała szczegółowe zasady pracy Służby Amatorskiej.

Wśród nich znajduje się: Band-Plan IARU, Etyka i Kodeks krótkofalowca, oraz inne uregulowania.

Uchwałą **IARU**, zaleca się ogólnoswiatowe przestrzeganie zasad i procedur, zawartych w publikacji [ON4UN](#) i [ON4WW](#).

Oto podstawowe zalecenia **IARU**, dotyczące etyki Krótkofalowca:

-Zaleca się nie rozmawiać o polityce , religii, nie handlowe nie reklamowe nie w imieniu osób trzecich.

-Nie używać słów obraźliwych i wulgarnych, mogących urazić kogokolwiek.

-Nie rozmawiać o rzeczach niezwiązanych z amatorskim hobby.

-Zaleca się prowadzenie dziennika łączności

Uchwały **IARU**, nie mają mocy sprawczej i są to jedynie zalecenia.

Co zatem słyszeć w kwestii przepisów w sprawie Służby Amatorskiej w Polsce?

Minister Administracji i Cyfryzacji wydał rozporządzenie dotyczące pozwoleń w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, zawierającej sposób identyfikacji stacji.

Jest to jednak dokument mało precyzyjny, przez co rodzi dodatkowe pytania. Np. Czy stacja klubowa może się łamać przez p lub m. Dlatego Minister właściwy zleca określenie sposobu identyfikacji stacji amatorskich Prezesowi UKE. Ten ostatni ogłasza wielokrotnie konsultacje społeczne, aby pozyskać właściwe i poprawne informacje od środowiska radioamatorów, w celu stworzenia odpowiednich przepisów .

Tu jednak pojawia się problem, bo do UKE dociera olbrzymia liczba wniosków i opinii niejednokrotnie sprzecznych, co powoduje paraliż urzędu w sprawie przygotowywanej uchwały. Ta sytuacja trwa od kilku lat i na dzień dzisiejszy nie widać jakichkolwiek postępów.

Wprawdzie w roku 2011, Prezes UKE wyraził na piśmie stanowisko, w sprawie [identyfikacji stacji amatorskich oraz zasad dysponowania znakami wywoławczymi](#), jednak na stronach internetowych link do tego stanowiska Prezesa UKE nie jest aktywny. Dokument nie istnieje też nigdzie indziej na stronach UKE. Żyje ono (stanowisko UKE*) jednak własnym życiem w sieci, i z braku lepszych rozwiązań , niektórzy się do niego stosują.

Można zatem przyjąć że na razie takiego stanowiska Prezesa UKE, dotyczącego identyfikacji stacji amatorskich w ogóle nie ma.

Na razie jednak w Polsce panuje tzw. "wolna amerykanka" i Urzędy Komunikacji Elektronicznej funkcjonują w sprawach dotyczących Służby Amatorskiej, na przepisach ogólnych, dowolnie je interpretując., np. na podstawie Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dn.10 grudnia 2014, czy OBWIESZCZENIA MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z dnia 23 sierpnia 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo telekomunikacyjne, oraz Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 stycznia 2015 r. w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych.

Co więc wolno a co nie wolno Radioamatorom w Polsce?

Musimy się stosować do obowiązującego prawa, a więc : Pracować zgodnie z przyznaną licencją, w zakresach pasm przydzielonych Służbie Amatorskiej . Nie wolno pracować poza pasmami.

Stosować łamanie znaków przez p/m/mm/am, mimo że nie ma wytycznych? – Raczej TAK.

Czy nasza stacja może pracować poza lokalizacją zapisaną w pozwoleniu?

Wprowadzie w &1 pkt.1 [Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji](#) z dnia 10 grudnia 2014 r.-**znajduje się** zapis:

- „stacja amatorska – urządzenie albo urządzenia radiowe nadawcze lub nadawczo-odbiorcze wraz z systemem albo systemami antenowymi niezbędne do wykonywania w jednej lokalizacji służby radiokomunikacyjnej amatorskiej”.

Jednak w &3.(ust)2. tejże ustawy zapisano:

„Dopuszcza się używanie stacji amatorskiej poza lokalizacją określoną w pozwoleniach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2”. Punkty te mówią o pozwoleniach kategorii 1 oraz 3.

Omówienie:

W dalszej części rozporządzenia czytamy, że jest jeszcze pozwolenie **dodatkowe**, oraz pozwolenie kategorii **5**. Jeżeli w tekście dotyczącym pozwolenia dodatkowego, możemy przeczytać że jest ono ściśle powiązane z pozwoleniem kat. **1**, to punkt mówiący o pozwoleniu kat. 5, nie jest powiązany z &3 ust. 2. Czyli pozwoleń kat. 5 nie dotyczy ust. 2 paragrafu 3 omawianego rozporządzenia.

Przemienniki amatorskie

Krótkie omówienie pozwolenia kat. 5

Na podstawie -Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 10 grudnia 2014 r.

Cytat:

„Pozwolenie kategorii 5 – pozwolenie uprawniające do używania stacji amatorskiej bezobsługowej pracującej:

a) z maksymalną mocą wyjściową nadajnika 50 W dla określonej w pozwoleniu częstotliwości nie większej niż 30 MHz,

b) z maksymalną mocą wyjściową nadajnika 15 W dla określonej w pozwoleniu częstotliwości większej niż 30 MHz

– we wszystkich zakresach przeznaczonych dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

§ 6. Pozwolenie kategorii 5 wydaje się:

1) osobie fizycznej, która posiada świadectwo klasy A lub B operatora urządzeń radiowych lub równoważne świadectwo wydane przez uprawniony organ zagraniczny i ukończyła 18 lat;

*2) osobie prawnej, w tym terenowej jednostce organizacyjnej stowarzyszenia posiadającego osobowość prawną, a także stowarzyszeniu zwykłemu w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach, które przedłożą zgodę osoby odpowiedzialnej za pracę stacji amatorskiej, posiadającej świadectwo klasy A lub B(C *) operatora urządzeń radiowych lub równoważne świadectwo wydane przez uprawniony organ zagraniczny, oraz która ukończyła 18 lat.”*

Omówienie

Jak można wywnioskować z tekstu rozporządzenia, pozwolenie kat. 5 , jest takie samo, jak inne i jest wydawane dla konkretnych podmiotów, osób fizycznych i prawnych - ze wskazaniem opiekuna-osoby fizycznej. Zatem, osoby które otrzymały pozwolenie na użytkowanie radiostacji bezobsługowej, w takim samym stopniu odpowiadają za tą stację (kat.5), jak za własną kat. 1 czy 3.

Domniemywać można zatem, że w dużym stopniu mają nie tylko prawo ale wręcz obowiązek, do kontroli stanu technicznego stacji, jakości transmisji, ale również treści informacji pojawiających się na przedmiotowej stacji „bezobsługowej” tj. przemienniku. Chyba

że umówiono się inaczej, np. jeżeli chodzi o podmioty prawne, (kluby).

Treści przekazywane za pomocą radiostacji amatorskiej

O czym można rozmawiać a o czym nie należy rozmawiać na pasmach amatorskich?

Z analizy treści dokumentów ITU, IARU oraz przepisów krajowych wynika, że należy się stosować do obowiązujących zasad, w szczególności do uchwał **ITU** dotyczących SA . Niemniej rozmowy na różne tematy, o ile nie uderzają w uczucia innych osób, nie są naganne i raczej nie zostaniemy za nie skrytykowani.

Jeżeli jednak wykroczymy poza ten zakres i złamiemy zasady etyki, niewątpliwie spotkamy się z krytyką lub pouczeniem od innych użytkowników eteru. Pamiętać należy że częstotliwość radiowa, nie należy wyłącznie do nas i w tym samym momencie kiedy my rozmawiamy z korespondentem, może nas słuchać nawet kilkaset osób, które z niecierpliwością czekają aż zwolnimy częstotliwość dla nich.

Bardziej szczegółowo te zasady opisuje ON4UN i ON4WW w poradniku. „[Etyka i Procedury Operacyjne](#)”.

Aspekty prawne posiadania urządzenia radiowego, opisał Mariusz Czyżak w artykule pt:

„[Przestępstwo używania urządzenia radiowego bez pozwolenia](#)”

Tu zaś aspekt prawny instalacji antenowych:

[Instalacje antenowe-Prawo](#)

*-przyp. autora tekstu

@ by: sp9nsy